

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ПУБЛИЧНОПРАВНИ НАУКИ“

УТВЪРЖДАВАМ,
ЗАМ.-РЕКТОР ПО НИД : /п/
/Доц. д-р Мария Воденичарова /

ИЗПИТНА ПРОГРАМА

за провеждане на кандидат – докторантски изпит по специалност „Административно право и административен процес“, приета на заседание на Катедрен съвет №2/23.10.2024г. при катедра „Публичноправни науки“ на ЮФ на УНСС.

I. ПЪРВА ЧАСТ

Първи модул – изпитни теми:

1. Органи на изпълнителната власт – понятие и видове.
2. Административен акт – понятие и видове. Споразумение. Административен договор.
3. Условия за редовно действие на административните актове - компетентност на автора на акта и законосъобразност по същество.
4. Условия за редовно действие на административните актове – спазване на законовата форма, законовото производство и целта на закона.
5. Недействителност на административните актове.
6. Спосobi за обезпечаване на законосъобразно и правилно действаща администрация.
7. Административна принуда - обща характеристика. Принудителни административни мерки.
8. Административнонаказателна отговорност.
9. Отговорност на държавата и общините за вреди.
10. Административноправна защита на личните данни.
11. Административно регулиране и административен контрол върху стопанската дейност.
12. Производство по издаване на индивидуални административни актове.
13. Производство по издаване на общи административни актове и производство по издаване на нормативни административни актове.
14. Оспорване на административните актове по административен ред.
15. Възстановяване на производства по издаване на административни актове.
16. Оспорване на индивидуалните административни актове пред първа инстанция.
17. Оспорване на общите и нормативните административни актове пред първа инстанция.

18. Касационно производство.
19. Производство по установяване на административните нарушения и производство по налагане на административните наказания.
20. Оспорване на наказателните постановления пред съд.

Втори модул – решаване на казус.

Примерен образец на казус: Във връзка с постъпило в Регионалната инспекция по околната среда и водите - Варна/РИОСВ - Варна/ инвестиционно предложение от страна на „Емералд“ АД, директорът на РИОСВ - Варна е издал Решение по ОВОС № ВА-7/2018 г., с което е одобрил осъществяването на инвестиционно предложение за изграждането на вътърен енергиен парк на територията на община Шабла. Този административен акт е бил обжалван от Сдружение с обществено полезна дейност " Зелена планета" едновременно пред Административен съд – гр. Варна (АС - Варна) с доводи за незаконосъобразност и по административен ред - чрез директора на РИОСВ - Варна до министъра на околната среда и водите, отново с доводи за незаконосъобразност. По жалбата на „Зелена планета“ е било образувано адм. дело. №128/2018 г. по описа на АС – Варна. Министърът с Решение № 20/24.09.2018 г. отменя Решение по ОВОС № ВА-7/2018 г. на директора на РИОСВ-Варна като незаконосъобразно поради неспазване на установената форма и материалния закон.

„Емералд“ АД обжалва Решение № 20/24.11.2018 г. на министъра на околната среда и водите пред Върховен административен съд/ВАС/ като счита същото за нищожно поради липса на компетентност на органа, който го е издал. Алтернативно развива доводи и за незаконосъобразност поради съществено нарушение на административнопроизведените правила. „Емералд“ АД моли съдът да обяви нищожността или да отмени Решение № 20/24.11.2018 г. на министъра на околната среда и водите.

Решете казуса !

II. ВТОРА ЧАСТ

Изпитът по специалността се състои от две части – писмен и устен, с отделни оценки за всяка част. Писменият изпит се провежда анонимно и продължава четири астрономически часа обща за двата модула.. До устен изпит се допускат кандидатите, получили оценка от писмения изпит не по-ниска от „много добър“ (4,50). За успешно положили изпита се считат кандидатите, получили средна оценка от писмения и от устния изпит не по-ниска от „много добър“ (5,00).

Първият модул на писменият конкурсен изпит за прием на докторанти се провежда под формата на развиване на тема. При развитването на тема се очаква показване на структурирани базови теоретични знания в съответната научна област. При оценяването на развитата от кандидата тема се отчитат и уменията му за логично и аргументирано изложение, познаването на научната литература и водещите автори, употребата на специализирана терминология, добрият стил и езикова култура.

Изискванията към изложението на темата са следните:

- елементите на текста следва да бъдат: увод в проблема, теза, аргументация и изводи;

- увод: представяне на логическа връзка между основната тема и подтемите; посочване на водещи изследователи по проблема; познаване на актуални научни изследвания;
- теза: ясно и добре структурирано извеждане; представяне на дефиниции и сравнителен анализ на сродните и различни елементи в техните характеристики; обосноваване на тезата; критичен обзор на работата на водещи изследователи; актуални проекции на темата;
- аргументация: акцент върху фактологическата и логическата аргументация, подкрепена с подходящи примери;
- изводи: направени въз основа на собствен опит или чужди изследвания.

Вторият модул на писмения конкурсен изпит за прием на докторанти се провежда под формата на решаване на казус. Казусът се използва за комплексна проверка на аналитичното мислене на кандидатите и на способността им да интерпретират и прилагат към конкретна практическа ситуация научни подходи и знания по различни теми. Кандидатите трябва да оформят решението на казуса в следната структура:

- въведение – какъв е проблемът, връзка с други проблеми, източници, свързани теми и т. н.
- изложение/решение – анализ на проблема и свързаните тематики, методика, ако е нужно, същински решение, изводи и друга допълнителна информация; изложението може да е разделено на подточки;
- заключение – представлява обобщение, набелязва главните изводи.

При оценяването на казуса се отчитат начинът на разсъждение на кандидата, анализът на алтернативи за решение на проблема, познаването на теорията като аргумент в защита на различните позиции, умението на формулиране на изводи.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Лазаров, К. Административно право. С., 2011 г
2. Лазаров, К., Ив. Тодоров. Административен процес. С., 2016 г.
3. Лазаров, К. Актуални трудове: Принудителни административни мерки; Недействителност на административните актове; Обвързана компетентност и оперативна самостоятелност. С., 2017 г.
4. Дерменджиев, Ив. Административният акт. С., 1985 г.
5. Дерменджиев, Ив., Д. Костов, Д. Хрусанов. Административно право, С., 2012 г
6. Костов, Д., Д. Хрусанов. Административен процес, С., 2011 г.
7. Балабанова, Хр. Административният договор по българското законодателство. С., 2017 г.
8. Балабанова, Хр., Администрация на изпълнителната власт в законодателството на РБ. С., 2000 г.
9. Къндева, Ем. Административно правосъдие. Право и практика. С., 2013 г.
10. Сивков, Цв. Административно наказване(материалноправни и процесуални проблеми). С., 1998 г.

**РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА “ПУБЛИЧНОПРАВНИ НАУКИ”: /п/
/Доц.д-р Нина Чилова/**